Førsteblad

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 43

Fylke: Sogn og Fjordane

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Gulen

Emne: Ting til legedom og vern mot sykdom.

Bygdelag: Dalsøyra

Oppskr. av: Ivar Kleiva

Gard: Dale

(adresse): Dalsøyra

G.nr. 51 Br.nr. 4

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. Ikkje etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

Oppskrivi etter Hans I. Dale. Gardbr. h. v. Født. 1881.

SVAR

A. Ringar.

1. Ukjent.

2. Ukjent.

3. Ukjent.

4. Ukjent.

5. Ukjent.

6. Ukjent.

7. Ukjent.

8. Ukjent.

9. Ukjent.

10. Ja, slike belte skal ha vori i bruk her, men visst svært sjeldan.

11. Dei vart helst kalla giktbelte, men elektriske belte vart og bruka til namn på dei. "Styrkebelte" er ukjent.

12. Det var breie belte av ty, og så var det påsett firkanta plater, skiftevis av sink og av kopar, og mellom platen gjekk det elektriske leidningar. Ein måtte vera varsam med å bruka dei, for det hende dei brende huda.

13. Ukjent.

E. Øreringer.

14. Forteljaren hadde sett ein einaste mann som bruka øyreringar. Det var ein gamal sjømann som hadde fari utanlands i mange år.

15. Ringane var heilt glatte, mest så tjukke som ein vanleg hesjestreng, og såg ut til å vera av gull.

C. Dei var feste i hol i øyreflippen.

10422

16. Mannen hadde ringar i båe øyro.

17. Ukjent.

18. Ukjent at nokon bar øyreringar mot sjukdom.

F. Forskjellige ting.

20. a. Ukjent.

b. Forteljaren hadde høyrt gjeti at ein skulle bera hestekastanjer lause i lomma, men visste ikkje kvifor.

21. Stål skulle verja mot ymse slag påkast. Ei blanding av desse fire tinga skulle og vera verksam mot eit eller anna: antimantekrukom, filikrikum, kvalskjer eller kvalskjer, og divelsdrikk. Noko sers namn på slike ting visste ikkje forteljaren av. Mot gikt bruka dei høyfrøbak eller kornbak.

Forteljaren nemnde og at dei gamle trudde ein fekk sjukdom av å eta rå poteter.

10422

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING